

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/22/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6318010168
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Deák
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6318010168.3

Uznesenie

Krajský súd Banská Bystrica na verejnom zasadnutí konanom dňa 14. mája 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Deáka a sudcov JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a JUDr. Adriány Považanovej, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Brezno sp. zn. 3T/82/2018 zo dňa 19.11.2018, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie okresného prokurátora **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný G. X. uznaný vinným pod bodom 1/ z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 Tr. zák. a pod bodom 2/ z pokračovacieho prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1/ dňa 29.10.2016 v čase okolo 21:00 hod. v kancelárii pohostinstva Západ v Brezne, na ulici ŠLN 16 zhodil pri hádke svoju manželku P. B. X., rodenú I. na zem, kde ju začal kopať nohami, na ktorých mal obuté topánky, do oblasti hlavy, hrudníka a nôh, následne ju tiež viackrát udrel päšťami ruky do oblasti hlavy a hrudníka, pričom jej tiež vulgárne nadával a tiež jej hovoril, že je neschopná žena a poľská židovka, pričom v dôsledku jeho útoku utrpela P. B. X., rodená I. pomliaždenie tváre v okoloočnej oblasti, pomliaždenie hrudníka vpravo a pomliaždenie pravého stehna, ktoré si vyžiadali jednorazové lekárske ošetrenie s dobou liečenia 3 až 5 dní a neobmedzovali ju v obvyklom spôsobe života,

2/ v presne nezistené dni v mesiaci október 2017 v Brezne, v byte na ulici M. 1, ale aj v pohostinstve Západ v Brezne, na ulici ŠLN 16 viackrát slovné urážal a vulgárne nadával svojej manželke a tiež jej povedal, že je poľská židovka, že spáva s polovicou krčmy, vyhrážal sa jej, že je zobere deti, že jej zabije psa, škrečka a papagája, že ju vyhodí von a bude spávať pod mostom,

a dňa 03.01.2018 v čase okolo 12.00 hod. v Brezne v kancelárii v pohostinstve Západ, na ulici ŠLN 16 sa slovné vyhrážal svojej manželke, že zavolá sociálku a zoberie jej deti, že nemá právo na nič a že bude žobrať o chlieb.

Podľa § 44 Tr. zák. súd upustil od uloženia súhrnného trestu, keďže trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s určenou skúšobnou dobou na 2 roky uložený trestným rozkazom Okresného súdu Brezno sp. zn. 4T/85/2018 zo dňa 27.09.2018 považoval za dostatočný.

Proti tomuto rozsudku podal okresný prokurátor v zákonnej lehote odvolanie. V písomnom odvolaní uviedol, že obžalovaný napadol manželku najmenej 3-krát, pričom sa dopustil aj ďalšieho konania, ktoré by mohlo byť vo svojom súhrne s týmito fyzickými atakmi posúdené ako žalovaný zločin. To, že uvedené konanie obžalovaného nespôsobilo u poškodenej posttraumatickú poruchu, nemusí znamenať, že konanie obžalovaného neprežívala poškodená útrpne. Podľa odvolateľa diagnostikovanie takej

duševnej poruchy môže mať za následok posúdenie skutku podľa ďalšieho znaku žalovaného trestného činu. Podľa skúseností odvolateľa, väčšina podobných prípadov právoplatne skončených nevykazoval u poškodených posttraumatickú reakciu. Vyslovuje pochybnosť, že by poškodená nepociťovala fyzické útoky ako fyzické utrpenie a nenarušili by u nej kvalitu života. Poukazuje na výpovede, ktoré popisujú zmenu správania u poškodenej, napr. na výpoveď svedkyne Q., ktorej poškodená uviedla, že sa jej manžel vyhrážal a vulgárne jej nadával. Odvolateľ vyslovuje názor, že konanie obžalovaného vykazuje znaky žalovaného zločinu. Prokurátor sa domnieva, že pri zahrnutí čiastkových konaní (ktoré boli postúpené na prejednanie priestupku), by mohlo byť konanie uvedené v obžalobe zahrnuté pod žalovaný zločin. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Krajský súd na podklade podaného odvolania preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku proti ktorým odvolateľ podal odvolanie a tiež správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nemožno označiť za dôvodné.

Odvolací súd poukazuje na to, že prokurátor podal obžalobu za 9 čiastkových konaní, ktoré podľa neho mali naplniť skutkovú podstatu zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), e), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák.

Krajský súd po preskúmaní spisu zistil, že okresný súd vykonal dostatočné dokazovanie, vyhodnotil dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti a dospel k správnym skutkovým záverom a následne i záverom právnym. Prvostupňový súd niektoré čiastkové konania posúdil ako prečin, ďalšie postúpil Okresnému úradu Brezno, ktorý by mal tieto jednotlivé čiastkové konania prejednať ako priestupok. Ani krajský súd v tomto smere nezistil pochybenie zo strany okresného súdu, poukazujúc pritom na ustanovenie § 10 ods. 16 Tr. por., v zmysle ktorého sa skutkom rozumie aj čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, ak nie je výslovne uvedené inak. Znamená to, že s čiastkovými útokmi možno právne nakladať samostatne a nie rozdielne, ako to bolo v prípade predchádzajúcej právnej úpravy, keď pokračovacie konanie bolo hodnotené ako 1 skutok.

Okresnému súdu možno vyčítať, že čiastkové konanie uvedené na siedmom mieste len vypustil, nezahrnul ho do rozsudku či uznesenia, ani nerozhodol oslobodzovacím výrokom. Odvolateľ túto skutočnosť však nenapadol a napokon takýto postup súdu na veci nič nemení, pretože takýto postup nešiel na ťarchu páchatela.

Poškodená i obžalovaný vo svojich výpovediach potvrdili, že ich súžitie bolo spočiatku veľmi harmonické, a to až do doby, keď začali podnikáť. Z dôkazov je zrejmé, že obžalovaný niekedy tlak, ktorý vyvíjalo podnikanie neunesol a začal požívať alkohol. Pri podnikaní sa medzi manželmi začali vyskytovať problémy a z toho prameniace nedorozumenia, pričom obžalovaný tieto problémy riešil ďalším požívaním alkoholu. Niektoré hádky obžalovaný, keď bol pod vplyvom alkoholu a poškodená mu niektoré veci vytýkala, začal byť agresívny. Obžalovaný poškodenú najmenej dvakrát fyzicky napadol. Raz vyrazil dvere, keď sa poškodená zamkla a druhýkrát ju napadol fackami a údermi do hlavy. Bolo to vtedy, keď chcela poškodená riešiť problémy podľa obžalovaného v nevhodnom čase. Obžalovaný poprel vyhrážanie poškodenej zabitím, i keď pripustil nadávky voči poškodenej i to, že jej zobral mobil a doklady. Dôvod trestného oznámenia zo strany poškodenej spočíval podľa obžalovaného v tom, že opustil spoločnú domácnosť začiatkom roku 2018.

Poškodená potvrdila, že obžalovaný ju fyzicky napadol v troch prípadoch. Prvýkrát 29.10.2016, keď obžalovaný vykopol dvere, zhodil ju na zem, kde ju kopal. Dňa 23.06.2017 v ich byte ju obžalovaný chytil za krk, hodil ju na sedačku, pričom pri konflikte sa odlomila noha zo stolíka, ktorou ju uderil minimálne 4-krát. Niektorý deň v októbri 2017 jej nadával, vyhrážal sa jej zobrať detí a vyhodením z bytu. Ku konfliktu zo dňa 19.11.2017 uviedla, že obžalovaný jej nadával a kopal ju. Na začiatku roka 2018 jej zobral mobil a doklady a nadával jej.

To, že bola poškodená inzultovaná inou osobou, potvrdil aj znalec z odvetvia chirurgie. K inzultom prišlo dňa 29.10.2016 a 23.06.2017, keď poškodená utrpela len drobné zranenia, ktoré boli ošetrované.

Znalkyňa psychologička hodnotila obžalovaného ako osobnosť labilnú s nahromadeným psychomotorickým napätím, s nedostatkom sebavedomia. Znalkyňa nezistila výraznejšie tendencie

k agresivite, pripustila, že obžalovaný mohol záťažové situácie riešiť nekonštruktívne, úlohu zohralo požívanie alkoholu. Poškodenú znalkyňa psychologička charakterizovala ako osobnosť samofúbu, so sklonom k neomylnosti, ktorá niektoré situácie môže spracovať alibisticky. Poškodená podľa znalkyne prípadné fyzické napadnutie mohla vnímať úkorne, hlavne prvé fyzické napadnutie vnímala ako najhorší okamih v živote. U obžalovaného však išlo o taxatívne vymenované epizódy, ktoré sa nevyznačovali vyšším stupňom hrubosti, bezcitnosti a trvalosti, pri ktorých obžalovaný použil alkoholické nápoje. Znalkyňa nezistila zo strany obžalovaného sústavné systematické agresívne konanie, ktoré by poškodená pociťovala ako ťažké príkorie zasahujúce do bežného spôsobu života.

Podľa znalkyne psychologičky, obžalovaný tlmí svoje pocity, ale pri požití alkoholu sa môže u neho prejavíť agresívne správanie, vzhľadom na problémy s podnikaním. Negatívny vplyv na obžalovaného má aj jeho matka, ktorá zasahovala do jeho rodinného života.

Znalec psychiater u obžalovaného nezistil závislosť na alkohole. Pri prípadnom spáchaní trestného činu mohol sa u obžalovaného prejavíť účinok alkoholu, ktorý mohol vyvolávať agresívnejšie správanie. U poškodenej znalec psychiater nezistil posttraumatickú stresovú poruchu, ktorá by bola v priamej príčinnej súvislosti s agresívnym správaním obžalovaného.

Z týchto dôkazov nepochybne vyplynulo, že obžalovaný sa počas minimálne dvoch konfliktov voči poškodenej zachoval agresívne a fyzicky ju napadol. Pri ďalších konfliktoch s poškodenou tejto hanlivo nadával a vyhrážal sa jej. Takéto správanie obžalovaného však malo formu epizód, ktoré poškodená presnejšie aj časovo označila. Medzi týmito epizódami vznikajúcimi pri spoločnom podnikaní s poškodenou boli väčšinou väčšie časové odstupy a došlo k nim vtedy, keď bol obžalovaný pod vplyvom alkoholu a nevedel primerane reagovať na vzniknutú situáciu s poškodenou, ktorej niektoré povahové rysy označila znalkyňa za problematické. Dva fyzické ataky poškodená popísala ako intenzívne. Jej popis však nezodpovedal znaleckému posudku, ktorý uvádzal, že poškodená utrpela len drobné poranenia, ktoré boli len ošetrované. Tieto vznikli vedením násillia malej intenzity. Znalci u poškodenej nezistili syndróm týranej osoby alebo posttraumatickú stresovú poruchu, ktorú nemožno hodnotiť ako ujmu na zdraví, ale ako ukazovateľ vnímania určitého správania blízkej osoby. Poškodená označila jednotlivé nevhodné správanie obžalovaného, ktoré boli orientované len voči nej. Správanie obžalovaného voči deťom označila za príkladné. Podľa údajov matky obžalovaného, v súčasnosti obžalovaný žije v Španielsku a odišla za ním aj poškodená s deťmi, i keď nežijú v spoločnej domácnosti, stýkajú sa.

Aj krajský súd sa stotožnil so záverom prvostupňového súdu, že správanie obžalovaného voči poškodenej nenaplnilo znaky žalovaného zločinu týrania blízkej a zverenej osoby.

V zmysle zaužívanej súdnej praxe sa týraním rozumie zlé zaobchádzanie s blízkou osobou alebo zverenou osobou, ktorým páchatel prejavuje hrubší stupeň necitlivosti a bezohľadnosti. Vyznačuje sa trvalosťou, sústavnosťou a opakovanými útokmi, ktoré takáto osoba vzhľadom na jeho hrubú bezohľadnosť alebo bolestivosť považuje za ťažké príkorie, či ponižovanie. Trvalosť páchatelovho konania je potrebné posudzovať v závislosti od intenzity zlého zaobchádzania. V správaní obžalovaného absentuje trvalosť, sústavnosť, ale i hrubá bezohľadnosť a poškodená to tak ani nevnímala. Okresný súd poukazuje na epizódu zo dňa 19.11.2017 o 01.30 hod., keď z kamerového záznamu vyplýva, že medzi obžalovaným a poškodenou prebiehala hádka, pri ktorej poškodená obžalovaného chytila pod krk a ten ju potom uderil po ruke i tvári. Po chvíli pokračovali opätovne v hádke, čiže takéto konanie je z veľkej časti možno kvalifikovať ako manželské nedorozumenia a hádky, ktoré boli vzájomné a nie vyvolávané jednostranne a ktoré obžalovaný potom nezvládol, keď nadával poškodenej a napadol ju. Poškodená nebola týraným subjektom, i keď konanie obžalovaného pri hádkach vyúsťovalo aj do menej závažných trestných činov.

Odvolačný súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, ktorý dospel k záveru, že niektoré čiastkové konania, ktoré možno chápať ako samostatný skutok, vykazujú znaky prečinu (iné čiastkové konania môžu vykazovať znaky priestupku proti občianskemu spolunažívaniu).

Čiastkový skutok uvedený na prvom mieste obžaloby zo dňa 29.10.2016 vyhodnotil ako pokus k trestnému činu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 Tr. zák. V tomto prípade bolo bezpečne preukázané, že obžalovaný fyzicky napadol poškodenú

a mechanizmus zranení aj podľa znalca zodpovedá tomu, čo uvádzala poškodená. Zo spôsobu, ako obžalovaný napadol poškodenú možno usudzovať úmysel ublížiť jej na zdraví, i keď v skutočnosti poškodená utrpela len drobnejšie poranenia, ktoré nemožno hodnotiť ako ujmu na zdraví.

Vo vzťahu k čiastkovým konaniam z októbra 2017 a 03.01.2018 bolo preukázané, že obžalovaný sa poškodenej ako svojej manželke vyhrážal, že zavolá sociálku, zoberie jej deti, zabije domáce zvieratá a vyhodí ju z domu, pričom bude spávať pod mostom a tieto vyhrážky správne okresný súd vyhodnotil ako vyhrážky ťažkou ujmu, ktoré poškodená ako cudzinka mohla vnímať. Správne potom toto konanie okresný súd vyhodnotil ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák.

Obžalovanému bolo možné za zbiehajúce sa prečiny uložiť trest odňatia slobody na 1 rok až 3 roky. Nepochybil okresný súd, keď podľa § 44 Tr. zák. upustil od uloženia súhrnného trestu, keďže trest z rozsudku Okresného súdu Brezno sp. zn. 4T/85/2018 zo dňa 27.09.2018 vo výmere 1 rok s podmieneným odkladom na 2 roky, považoval za dostatočný pre nápravu obžalovaného.

Ostatné čiastkové konania (až na čiastkový skutok zo dňa 19.11.2017 o 1.30 hod., ktorý súd vypustil) postúpil okresný súd samostatným uznesením Okresnému úradu Brezno, ktorý by ich mohol prejednať ako priestupok.

Vychádzajúc z uvedeného preto krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon ďalší riadny opravný prostriedok nepripúšťa.